



„Dopravní výchova - metody a formy práce, zážitková pedagogika, projektové vyučování“

Vzdělávací program v oblasti dopravní výchovy plně akreditován v rámci DVPP MŠMT ČR

Do RVP ZV bylo doplněno dosud nedostatečně zastoupené téma – dopravní výchova. Dopravní výchova tak je povinnou součástí výuky s pevně stanoveným učivem a standardy. Vzdělávací program pomáhá uchopit ve školních i mimoškolních činnostech téma dopravní výchovy. Naučí pedagogy a pracovníky ve vzdělávání s tématem pracovat v souvislostech s ostatními předměty, jak jej zařadit do výuky a do volnočasových aktivit.

Vzdělávací cíl

Pedagogové a pracovníci ve vzdělávání se naučí používat metody a formy práce v oblasti dopravní výchovy a budou schopni ji zařadit do výuky a tím splnit výstupy a standardy RVP ZV. Naučí se využívat kreativity a emocionality žáků i svojí vlastní. Získají nové poznatky, jak zvýšit efektivitu a míru zapojení žáků do výuky. Poznají nové formy spolupráce mezi ročníky v rámci ZŠ i mimo ni.

Primární zaměření

Vzdělávací program se zaměřuje zejména na populární úspěšnou, avšak mnohdy opomíjenou formu vzdělávání – zážitkovou pedagogiku. Ukáže tuto práci z praktického pohledu a využití. Pedagogové si vyzkoušejí zážitkové lekce vést. Pedagogové se dozvědí, jak pracovat s dětmi zážitkovou formou a jak tuto formu dále uplatňovat a využívat ji.

materiál zpracovala pro účely použití pedagogy ZŠ ve výuce

PaedDr. Lenka Frajerová

*autor programu a lektor projektu
lektor NIDV, MŠMT ČR*

*studiolines@studiolines.cz
608 956450*

*v Praze
5. 1. 2015*





Zážitková pedagogika – zážitkové lekce dopravní výchovy

Použití formy zážitkového učení v oblasti dopravní výchovy vysoce efektivní a žádoucí.

Zážitková pedagogika pracuje s prožitkem jako prostředkem k ovlivňování jedince. Zážitkové vzdělávání je učení z důsledků vlastního jednání, hledání netradičních řešení a společné překonávání úkolů a výzev. Předností zážitkového vzdělávání je rozvíjení tvůrčích postupů, aktivní jednání, lepší vytváření neformálních vztahů a především intenzivní učení z prožitků.

Předmět zážitkové lekce

Žáci zvoleného ročníku se naučí krátké scénky, které předvedou spolužákům z nižších ročníků. Se zážitkovou lekcí mohou navštívit i mateřskou školu v rámci zvyšování gramotnosti v oblasti výchovy k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu.

Nácvik scének - cca 1 vyučovací hodina

Žáci se naučí krátké texty rolí ve scénkách. Na každou scénku jsou potřeba 2 až 4 žáci. Scének by se měli účastnit všichni žáci ve třídě.

Pomůcky

K předvedení lekce je většinou třeba pouze vyznačit chodník, silnici, přechod či obrubník. Někdy je potřeba drobné předměty (míč, sluchátka, apod.), které jsou snadno dosažitelné.

Zážitková lekce (předvedení) - cca 20 minut

Zážitkovou lekci řídí pedagog zvoleného ročníku. Lekce se odehraje v místnosti velikosti školní učebny, v tělocvičně, ale i venku. Lekce trvá jednu vyučovací hodinu. Pedagog pracuje se skupinou „herců“ – žáci zvoleného ročníku, kteří „divákům“ – žáci nižších ročníků, předvádějí připravené scénky s námětem daných témat dopravní výchovy. Žáci-herci předvádějí scénky za účasti pedagoga-lektora. Ten předvádění scének komentuje a diskutuje s žáky-diváky. Ty dovede ke správnému zakončení scénky podle pravidel bezpečného chování v silničním provozu.

Praktické herní činnosti - cca 20 minut

Tyto činnosti pedagog zařazuje za uskutečněné scénky zážitkové lekce. Ve stejné třídě je připraven prostor se stanovišti, které činnostmi odpovídají námětům předvedených scének. Po ukončení poslední scénky se žáci-herci přesunou ke stanovištím a žáci-diváci se u nich prostřídají. Na stanovištích žáci samotní zkoušejí, jak pochopili pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, a to na základě předvedených scének. Každý žák si vyzkouší v praxi to, co se před chvílí odehrávalo ve scénkách.

Výběr lekce, výběr scének

Pedagog volí scénky podle svého uvážení, podle potřeb a možností žáků, podmínek, času, apod. Předem si připraví 6 - 8 scének. Přizpůsobí je místním podmínkám v okolí školy, obce, regionu apod. Předvedení lekcí si může sám naplánovat podle zvoleného pořadí. Je ale vhodné držet se překládaného pořadí, kde lekce na sebe obsahově navazují.

Faktické informace

Pedagog věnuje prostor přípravě faktických informací důležitých pro dané téma dopravní výchovy. Na základě těchto informací připravuje samotné scénky i druh činnosti na stanovištích.

Kontrolní otázky

Pedagog si připraví několik kontrolních otázek, které slouží jako prostředek ověření získaných znalostí, vědomostí a dovedností. Pedagog se přesvědčí, jak žáci pochopili danou problematiku a odhalí nedostatky, na které dále zaměří.





Zážitková pedagogika – seznam lekcí

Lekce č. 1 - chůze

chůze po chodníku / chůze po silnici / chůze za snížené viditelnosti

cíl lekce

naučit bezpečnému chování na chodníku, silnici, běžně i za snížené viditelnosti

Lekce č. 2 - přecházení

přecházení silnice bez přechodu / po přechodu / se semaforem / více jízdnic pruhů / mezi zaparkovanými vozy / s jízdním kolem

cíl lekce

naučit bezpečně překonat silnici bez přechodu, s přechodem, s jízdním kolem

Lekce č. 3 - světelné signály, policista

světelné signály pro chodce a cyklisty / křižovatka řízená policistou

cíl lekce

naučit rozeznávat světelné signály a bezpečně se jimi řídit, umět překonat bezpečně křižovatku řízenou policistou

Lekce č. 4 - volný čas

bezpečná místa pro volný čas / cyklistický výlet / jízda ve skupině

cíl lekce

rozpoznat včas nebezpečí a bezpečná místa pro volný čas jako chodec i cyklista

Lekce č. 5 - cesta autem

nástup do auta / výstup / za jízdy / poutání bezpečnostními pásy

cíl lekce

umět aplikovat pravidla bezpečné jízdy jako spolujezdec v autě

Lekce č. 6 - dopravní prostředky

na zastávce / na nástupišti / pravidla cestování

cíl lekce

umět aplikovat pravidla bezpečné jízdy jako cestující hromadnými prostředky

Lekce č. 7 - jízdní kolo

výbava kola / výbava cyklisty / chůze s jízdním kolem

cíl lekce

poznat výbavu cyklisty a jízdního kola pro bezpečnou jízdu, zvládnout pravidla chůze s jízdním kolem

Lekce č. 8 - cyklista v akci

cyklista na silnici / stezky pro cyklisty / jízda za snížené viditelnosti

cíl lekce

osvojit si pravidla chování cyklisty na silnici a přednosti stezek pro cyklisty

Lekce č. 9 - dovednosti cyklisty

odbočování / objíždění / předjíždění / otáčení se

cíl lekce

osvojit si základní pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole

Lekce č. 10 - dopravní značky a křižovatky

druhy dopravních značek / přednosti v jízdě / kruhový objezd

cíl lekce

poznat základní dopravní značky a osvojit si bezpečné chování podle nich





Zážitková lekce č. .. –

.....

1. obsah lekce	3. pomůcky
2. pojmy	
4. axiomy	

5. fakta

6. scénky a role s dialogy

– úprava „jeviště“, počet žáků – herců, pomůcky, základní cíl scénky, jednoduché instrukce pro pedagoga

7. otázky a úkoly (pro práci na stanovištích a v hodinách)

